

Elva tantsulapsed X noorte laulu- ja tantsupeol.
PILLE REBASE foto

Tants parandab suhteid

Pille Rebane, Anne Jaama,

Elva Gümnaasiumi klassiõpetajad

Mida teha, et kehalise kasvatuses tunnis oleksid tegevuses kõik õpilased? Mida hakata peale, kui ruumikitsikuses avastad, et sinu klassi kehalise kasvatuses tund toimub kooli aulas koos paralleelklassiga?

Vaatasime koos ainekava ja tulime mõttele asuda harrastama rahvatantsu. Olime ise kunagi tantsinud ja ka suurel peol esinenud, seepärast tekkis meil salajane unistus viia kaks klassi täit mudilasi Tallinna tantsupeole.

Otsus oli õige. Seni nii sportlikud kehalise kasvatuses tunnid muutusid vaheldusrikkamaks. Kõigile õpilastele oli tagatud füüsiline koormus, mida kõik nautisid. Peagi märkasime, et tants oli kaotanud piirid kahe klassi vahel, omavahel suheldi ka vahetun-

nis, väljasõitudel, matkadel, naaberklassist leiti uusi sõpru.

Esimese klassi lõpetamisel esinesid need lapsed ühtse perena tuhandepäälisele kooliperale, aga tantsutunnis alguse saanud head suhted võimaldasid koostööd ka muus valdkonnas. Näiteks valmis kahe klassi ühisprojekti luulepõimik ning koos peeti tantsulaagrit õõbimisega koolimajas.

Lapsed õppisid oma õpetajaid rohkem usaldama. Palju sai koos naerdud ja muredele lahendusi otsitud, lapsed muutusid ka omavahelistes suhetes avatumaks ja vabamaks. Tantsude õppimine võimaldas nõrgematelgi lastel tunda end edukana.

Kunsti- ja käsitöötundides märkasime laste suurenenud loovust ja julgust oma mõtteid avaldada.

Muusikaõpetajad tänasid meid tehtud eeltöö eest noodipikkuste tunnetamisel, helikõrguste ja tempo eristamisel. Tantsuhooniste harjutamine arendas matemaatilist mõtlemist. Inimeseõpetuse tundides oli lihtne rääkida rahvakultuuri teemadel. Eesti Rahva Muuseumis märkasime laste silmis äratundmisrõõmu.

Lapsevanemate tagasisideankeetidest lugesime, et suur koormus oli muutnud lapsed visamaks ja vastupidavamaks, nad olid saanud aru lihtsast tõest: kes vaeva näeb, jõuab kaugemale.

Järjekindlus viis meid lõpuks „kõrgema” ja „esimese kategooria” rühmadena X noorte laulu- ja tantsupeole. Kui uhked olid need 36 last oma nõelasilmast tulnud rahvarõivastes!

Eelnevat kokku võttes julgeme väita, et tants kehalise kasvatuses tunni osana muutis meie kõigi elu emotsionaalsemaks. Loodame, et tänu omavahelistele headele suhetele julgevad need lapsed edaspidigi suurelt mõelda ja tegutseda.

Meie kooli kodukultuur

Eve Oro,

Põltsamaa Ühisgümnaasiumi kodunduse ja käsitöö õpetaja

Põltsamaa Ühisgümnaasiumis on neli õppesuunda: reaali-, humanitaar-, muusika ja üldharu. Soovisime muuta ka üldharu õpilastele atraktiivseks ning hakkasime 2000/2001. õa üldklassis õpetama valikainena kodukultuuri. Oluline eeldus selleks oli kodunduse kabineti valmimine.

Meie õpilased õpivad kodukultuuri kaks kursust 10. ja 11. klassis ning lõpetavad kirjaliku kursusetööga. Õpivad nii tüdrukud kui ka poisid. Kuna õppeaine on praktilise iseloomuga, õpitakse rühmades: üks rühm õpib I ja teine II poolaastal kaks tundi nädalas. Rühmad kujunevad keele- rühmade alusel, sest nii on lihtsam tunniplaani koostada.

Teooriatundides anname ülevaate vastuvõtu liikidest, õpetame kutseid, nime-, koha- ja lauakaarte vormistama, kõneleme käitumisest, riietumisest ja vestlemisest eri olukordades, valime retsepte ja koostame menüüid. Kasutame aktiivõppe meetodeid ning PowerPoint-esitlusi.

Teooriale järgnevas praktikumis töötavad õpilased neljas rühmas ehk peres, kus on nii tüdrukuid kui ka poisse. Valmistame toidud, katame laua, katsetame serveerimise võimalusi: kokteili-, furšett-, kohvi-, Rootsi-, juustu-, puuvilja-, lõuna- ja õhtusöögilaud. Iga pere valmistab ühe roa, serveeritakse seda aga kõigile. Järjest on suurenenud õpilaste huvi rahvuskööki vastu. Nii on leidnud oma koha ainekavas eesti, itaalia, prantsuse ja aasia kööki käsitlevad tunnid. Õpilaste huvi praktilise toiduvalmistamise vastu on suur.

Kooli aastapäevaks küpsetatakse ikka viiekorraline tort. Autori foto

de küpsetamise ja kohvilaua katmise, kooli aastapäevaks viiekorralisel tordil valmistamise.

Üks võimalus õppeainet huvitavamaks muuta on kaasata oma eriala spetsialiste. Nii kutsusime projekti-päeval oma töötuppa kondiitri, kes tordivalmistamise saladusi paljastas.

Huvitav oli õppekursioon Radisson SAS hotelli, kus õpilased valmistasid köögis koka juhendamisel salati ja magustoidu. Toimus õppetund toitumise serveerimisest ja laua katmisest. Iga õpilane sai ise oma koha katta: voltida salvrätiku, paigutada lauale toidunõud ning seejärel jälgida, kuidas õppinud ja kogemustega inimesed toitu serveerisid.

Oleme osalenud kodukultuuri õpilastega ka telesaadetes „Köögist kööki” ja „Jätku leiba”.

Kodukultuuri tundides näeme, kuidas kujuneb koostöö ja abivalmidus, leplikkus ja tolerantsus, julgus ja enesekindlus, usaldus ja vastustunne. Kui selle aine õpetamise esimesel aastal võib juhtuda, et osa rühmast lahku enne, kui töö lõpetatud (loeruum koristatud), siis teisel aastal tulevad õpilased küsima, kas on veel midagi teha. Mõni noormees, kes esimeses tunnis laisalt nätsu närib, muutub aja jooksul viisakaks noorhäraks, kes väljaspool kooli julgelt tervitab.

Õpilaste hinnang

Käesoleval aastal korraldasime rahuloluküsitluse kõigile 65 kodukultuuri õppivale õpilasele. Selgus, et kõik olid valikainega rahul. 12. klassi õpilased leidsid, et need tunnid võiksid jätkuda ka 12. klassis.

Kui tundisime huvi, miks need tunnid meeldivad, said enim häälid vastused: sain julgust „kokkamiseks”, oskan valida ja kasutada toiduretsepte, saab ise midagi teha, see on eluline aine, saan õpitut edaspidi kasutada. Küsimusele, kas oled kasutanud tunnis saadud teadmisi ja oskusi oma igapäevaelus, vastas eitavalt üksainus õpilane. Tulevikku vaatavalt palusime vastata küsimusele, kas usud, et saad tunnis saadud kogemusi edaspidi oma kutse- ja karjäärilases tegevuses kasutada. Taas tuli vaid üks eitav vastus.

Varasemate õpilaste kogemustest teame, et nii mõnigi on leidnud suvel tööd just tänu kodukultuuri tunnis õpitule ning mitu õpilast on tunnis saadud kogemusi kasutanud edasiõppimisel. Kaks lõpuklassiõpilast arvas, et seob oma elu koka elukutsega.

Rõõmustav on ka fakt, et paaril viimase aastal on soovitud üldharuse astuda üha rohkem õpilasi, kes on lõpetanud põhikooli heade hinnetega. Reaalharu järel on üldharu tõusnud populaarsuselt teiseks.

Vanade rõivaste uus elu Ungari moodi

Aeg on teha kokkuvõtteid Comenius 2 koolitusel saadud teadmistest ja nende kasutamisevõimalustest käsitöötundides.

Aruküla Põhikooli õpetajatest on neli õnnelikku saanud võimaluse käia kursustel välismaal: Islandil, Iirimaal, Saksamaal ja Ungaris. Mina käisin Ungaris taaskasutatavate tekstiilmaterjalide tehnoloogiat õppimas.

Kõik algas 2006. a kevadel, kui äsja oli saabunud üks meie õpetajatest Islandilt. Temalt saadud energia pani ka mind tegutsema ning leidsingi Comeniuse kataloogist käsitöökoolituse toimumisajaga 20.–31.03.2007 Ungaris Pécsis. Edasi tuli juba projekti kirjutamine ja poole aasta pärast rõõmus teade, et saan sõita.

Taaskasutatavate tekstiilmaterjalide tehnoloogia ehk *retextil'i* autor on ungarlanna Angéla Thiesz. Ta asutas kuus aastat tagasi oma töökoja ja tema idee valmistada kasutatud rõivastest midagi uut on leidnud vastukaja nii Ungaris kui ka Saksamaal. Koolitus oli väga loomuline ja vaheldusrikas, alustades materjali tundmisest ja lõikamisest, värvi teooriast, nõõride punumisest, lõpetades eseme valmistamisega. Selgus, et loodust saastavatele kasutatud rõivastele võib anda uue elu punutud vaiba, kott-tooli, lambikupli, koti või seinavaiba kujul – lase vaid fantaasia lendu.

Koolitusel tutvusin tehnoloogiaga, mida olen nüüd ka oma õpilastele õpetanud. Õpilastöödest omakorda sai alguse mõte õpetada seda Harjumaa käsitööõpetajatelegi. Talvisel koolivaheajal kogunesidki käsitööõpetajad Aruküla Põhikooli koolituspäevale. Loodan, et keskkonna-teadlikku käsitöötehnoloogiat hakkab juurutama üha rohkem õpetajaid.

Enesetäiendamiseks pole kunagi hilja.

KRISTA KUUSK,
Aruküla Põhikooli käsitööõpetaja

Käsitöö- ja kunstiõpetuse SUVEKURSUSED

Pärnus 17.–21. juulini

- siidimaal
- nahatöö
- butafooria: maski valmistamine
- sõlmbatika

- küünla kaunistamine
- nõelviltimine
- süstikpits ja makramee
- Cernit ja Das voolimismass

ROHKEM INFOT JA REGISTREERIMINE

www.noorusemaja.ee, tel 445 0070 või 5665 0006.

SAARA KÄSITÖÖ

- Kudumine IX-IX klass
- Õmblemine IV - IX klass
- Heegeldamine IV - IX klass
- Tikkimine. Väike rahvarõivaõpetus. IV - IX klass

- Käsitöö ja kodunduse õppetabelid
- Lõikelehed
- Käsitöövihik ja modellivihik
- Valikteemade raamatud BATIKA, VILTIMINE ja KLAASITÖÖD

Vabriku 1, Türi
tel, faks 385 7188
53019089
saara@tyri.ee

SAARA
KIRJASTUS

www.saara.ee